

ขอให้ยุติ การรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๔)

สภาองค์กรของผู้บริโภค (สภาผู้บริโภค) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖ และโดยพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ กำหนดให้สภาผู้บริโภคในฐานะเป็นผู้แทนผู้บริโภค มีอำนาจคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคทุกด้าน รวมทั้งด้านอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่อาศัย ด้านการขนส่งคมนาคม รวมถึงด้านบริการสาธารณะ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับการวางและจัดทำผังเมือง และมีอำนาจจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมีคณะอนุกรรมการ ๘ ด้านทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ทั้งนี้ สภาผู้บริโภค มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค เครือข่ายชุมชนปกป้องคุณภาพชีวิตคนเมือง สมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม (SCONTE) มูลนิธิดวงประทีป มูลนิธิพร้อมใจพัฒนา มูลนิธิ ศ.อัน นิมมานเหมินทร์ สภาองค์กรชุมชนคลองเตย เครือข่ายผู้บริโภค ๕๐ เขต รวมถึงกลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามรายชื่อชุมชนแนบท้าย ได้ติดตามการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น และปรึกษาหารือกับประชาชน เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๔) รายเขต จำนวน ๕๐ เขต ที่ดำเนินการโดยสำนักการวางผังและพัฒนาเมืองกรุงเทพมหานคร พิจารณาร่วมกันแล้วเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวของกรุงเทพมหานครขัดต่อพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๙ และประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๗๒ (๒) ที่กำหนดแนวนโยบายของรัฐต้องจัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการให้เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญโดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

สภาผู้บริโภค และกลุ่มองค์กรข้างต้น รวมถึงกลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามรายชื่อชุมชนแนบท้าย เห็นว่าการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๔) ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผล ดังนี้

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๗๒ (๒) กำหนดให้แนวนโยบายแห่งรัฐ จัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการให้เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญโดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง กำหนดให้ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้คำนึงถึงผู้ที่จะได้รับผลกระทบในผังแต่ละประเภท และต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบด้วยวิธีการที่หลากหลายและทั่วถึง โดยมีข้อมูลเพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อน หรือความเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชน ข้อเท็จจริงพบว่า

๑. การวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๔) เป็นการออกแบบเมืองโดยเน้นการเพิ่มความหนาแน่นเข้าสู่จุดศูนย์กลางของเมือง โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อาทิ ปัญหาการจราจร ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาที่เกิดจากมลภาวะฝุ่น PM ๒.๕ การเกิดโรคอุบัติใหม่อย่าง Covid – ๑๙ ขาดการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ไม่เกิดความเป็นธรรมต่อกลุ่มคนผู้มีรายได้น้อย

๒. มีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนของประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นฯ ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม “ก่อน” ที่จะมีการจัดทำร่างผังเมืองรวม แต่ปรากฏว่ามีกรณี “ร่างผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับเดิม” ที่จัดทำไว้ตั้งแต่

ปี พ.ศ.๒๕๖๒ มาใช้เป็นเอกสารประกอบการประชุมรับฟังความคิดเห็นฯ กับประชาชน ซึ่งมีปัญหาและที่มาไม่ถูกต้อง ขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนส่วนใหญ่ จึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย และมีได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนในแต่ละพื้นที่เลย

๓. การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นฯ นับตั้งแต่พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ ไม่ได้มีการให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อน หรือความเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชนเลย จึงทำให้ประชาชน ไม่สามารถที่จะร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อแลกเปลี่ยนซักถามถึงแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อน หรือความเสียหายหรือแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเองได้เลย อีกทั้ง การดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นฯ เป็นเพียงการบรรยาย อย่างรวบรัด ด้วยข้อมูลชั้นนำของผู้จัดเวที และให้เวลากับประชาชนเพื่อซักถามแลกเปลี่ยนที่น้อยมาก เป็นรูปแบบการประชุมที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

๔. การวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นมหานครใหญ่ ที่มีประชากรอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า ๕.๕ ล้านคน และยังมีประชากรแฝงไม่น้อยกว่า ๒.๕ ล้านคน จึงต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ใกล้เคียง ที่จะได้รับผลกระทบทราบ และมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น สะท้อนถึงความต้องการ เพื่อให้เกิดผังเมืองที่สอดคล้องกับต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่อย่างแท้จริง แต่กรุงเทพมหานคร ประชาสัมพันธ์โดยอาศัยช่องทางออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ประชาชนในกรุงเทพมหานคร อีกจำนวนมาก ไม่ทราบถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นฯ ของกรุงเทพมหานครและได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมรับฟังความคิดเห็นฯ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน มีเพียงประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๓๙ เท่านั้น

๕. เกิดผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวางจากการให้ข้อมูลที่ไม่ชัดเจน คลุมเครือ เกี่ยวกับการตัด ขยาย ถนนหลายสาย อาทิ ถนน สาย ก. สาย ข. ที่จะมีการขยายถนนจาก ๖ เมตร และ ๘ เมตร เป็นขนาดความกว้าง ๑๒ เมตร และ ๑๖ เมตร ตามลำดับ และการตัดถนนสาย ค. ง. จ. ฉ. ช. ที่มีขนาดความกว้างของเขตทางตั้งแต่ ๒๐ เมตร ถึง ๖๐ เมตร ซึ่งปรากฏอยู่ในผังคมนาคมและขนส่ง ได้สร้างความวิตกกังวลกับประชาชนที่จะได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก รวมไปถึงการตัดคลอง ขยายคลองตามผังแสดงผังน้ำ ที่ประชาชนโดยรอบอีกเป็นจำนวนมากยังมีได้มีโอกาสทราบข้อมูล ซึ่งในการวางแผนพัฒนาการคมนาคมและขนส่งของผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๔) นี้ ล้วนไม่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนบริเวณแนวถนนดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดินของประชาชน จากการเวนคืนที่ดิน

ด้วยข้อมูล และข้อเท็จจริง ดังกล่าว สภาผู้บริโภครวมและกลุ่มองค์กรข้างต้น รวมถึงกลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามรายชื่อชุมชนแนบท้าย จึงขอให้กรุงเทพมหานคร ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุติการรับฟังความคิดเห็นฯ ประชาชนใน ๕๐ เขต และยกเลิกประกาศ เรื่องเชิญชวนประชาชนแสดงความคิดเห็นในการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) และให้เริ่มกระบวนการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนใหม่ตั้งแต่ต้น โดยจัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นฯ กับประชาชนในแต่ละพื้นที่อย่างทั่วถึง ก่อนการจัดทำ “ร่าง” ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ หากกรุงเทพมหานครเพิกเฉย มิได้แก้ไขหรือยุติการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายดังกล่าว ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ สภาองค์กรของผู้บริโภค และเครือข่ายประชาชนที่ได้รับผลกระทบ อาจมีความจำเป็นต้องดำเนินการทางกฎหมายต่อไป

รายชื่อองค์กร ชุมชน กลุ่มประชาชนผู้ที่คัดค้านการวางและจัดทำผังเมืองรวม
กรุงเทพมหานคร (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๔)

๑. สภาองค์กรของผู้บริโภค
๒. มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
๓. มูลนิธิดวงประทีป
๔. มูลนิธิพร้อมใจพัฒนา
๕. มูลนิธิ ศ.อัน นิมมานเหมินทร์
๖. สภาองค์กรชุมชนคลองเตย
๗. สมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม (SCONTE)
๘. เครือข่ายผู้บริโภค
๙. เครือข่ายชุมชนปกป้องคุณภาพชีวิตคนเมือง
๑๐. ประชาชนในเขตวัฒนา
๑๑. ประชาชนชุมชน อารีย์ – ราชครู
๑๒. ประชาชนผู้อยู่อาศัยในอาคารवास
๑๓. ชุมชนเขตพญาไท
๑๔. ชุมชนอินทามาระ ๓๘
๑๕. ชุมชนบริเวณบึงรับน้ำ คูบอน
๑๖. ประชาชนผู้อยู่อาศัยในซอยศุภราช ๑ เขตพญาไท
๑๗. ประชาชนในชุมชนซอยพหลโยธิน ๓๗
๑๘. ประชาชนในชุมชนซอยประดิพัทธ์ ๒๓
๑๙. ชุมชนหมู่บ้านเดอะธารา รามอินทรา
๒๐. ประชาชนในเขตภาษีเจริญ
๒๑. ประชาชนในซอยสุขุมวิท ๖๑
๒๒. ประชาชนในชุมชนคลองเตย
๒๓. ชุมชนพหลโยธินซอย ๒
๒๔. ประชาชนผู้อยู่อาศัยในซอยสวัสดี
๒๕. หมู่บ้านศุภาลัยพระราม ๒
๒๖. ซอยสุขุมวิท ๔๙
๒๗. ประชาชนในเขตสุขสวัสดิ์
๒๘. ชุมชนอนุรักษ์พญาไท